

*fet els 36 anys i la Societat Catalana d'Estudis Numismàtics, 27.
I ara, a esperar poder continuar fent feina fins que Déu vulgui.*

Ara sí, adéu avi, fins sempre! T'estimem i no t'oblidarem! Descansa en pau.

La teva néta,
Núria Selva Villaronga

20 de juliol de 2015

Una il·lusió de pare

M'agradaria fer un breu esment de la figura del meu pare com a numismàtic i, molt en concret, en l'aspecte de la seva relació amb mi. Cal dir que l'apropament a aquesta especialitat històrica fou molt diferent en el seu cas i en el meu. Tot i que el meu pare sempre havia estat interessat per l'arqueologia, la seva entrada, en concret, a la numismàtica es va esdevenir fortuïtament quan trobà en el camp una moneda ibèrica. El meu cas va ésser ben diferent. Jo ja vaig viure immers en un ambient numismàtic marcat, és clar, per l'activitat investigadora del meu pare.

Únic noi entre els fills de la família i havent ja les meves germanes, més grans que jo, emprès altres camins, era molt normal que el meu pare tingués la legítima il·lusió que jo fos el seu continuador. D'una banda, en l'activitat professional i, de l'altra, per què no, en la numismàtica.

Val a dir que, en l'aspecte professional, ho va tenir relativament fàcil. Després de diverses generacions, la indústria creada des de tant de temps enrere formava ja part, podríem dir, de l'ADN familiar. No em vaig qüestionar gaire, doncs, aquest camí que semblava lògic i, després de fer uns estudis d'enginyeria, em vaig incorporar a la indústria familiar.

Pel que fa a la numismàtica, cert és que el meu pare gaudia de totes les formes de l'art i de la cultura, i que podia lògicament esperar que aquesta sensibilitat també es desvetllés en mi, però ja era més difícil que justament m'afeccionés

a la numismàtica. Hi havia, doncs, en la seva ment aquesta il·lusió, però no era persona per a pressionar-me en aquest sentit, com tampoc no ho va fer pel que fa a la meva dedicació professional. Va optar, doncs, d'alguna manera, per la seducció, tot regalant-me als 8 o 9 anys un nombrós lot de monedes, que a mi de seguida em varen encuriosir. Al Nadal següent, i amb els diners que em va donar el meu avi, ja em vaig poder comprar el meu primer denari romà. De segur que el meu pare degué tenir una gran alegria.

Cautelosament, podríem dir que des de lluny, anava observant l'evolució de la meva afecció. En les dedicatòries que em feia de cada llibre que anava publicant, m'hi va anar deixant anar uns "missatges" que, amb molt de compte, procuraven orientar el meu futur.

Recordo que quan va publicar el seu *Les monedes ibèriques de Tàrraco* (Tarragona, 1983), m'hi va escriure la dedicatòria següent: "A Gabriel, perquè li ajudi a passar del camp romà a l'ibèric. Octubre 1983". Jo aleshores tenia 20 anys i ja en feia 11 que col·leccionava monedes seguint la il·lusió empesa pel meu pare, però com que ell col·leccionava sobretot ibèric, jo m'havia decantat més aviat cap a la moneda romana. Era una manera de no coincidir tant i, a més, la moneda romana era més assequible econòmicament. No va passar gaire temps perquè em convencés i vaig passar a cercar especialment moneda ibèrica, sens deixar del tot, però, la meva passió inicial per la moneda romana.

Posteriorment, i arran de la publicació d'una de les seves principals obres de referència, *Corpus Nummum Hispaniae ante Augusti Aetatem* (Madrid, 1994), em deia: "A Gabriel, amb el desig i l'esperança del seu pas del col·leccionisme a la recerca, 3.3.94". Jo era llavors un col·leccionista molt apassionat, tant o més que ell, i ja tenia 31 anys, però mai havia seguit els seus passos en el món de la investigació numismàtica. De fet, des d'aquell moment només he publicat quatre articles de numismàtica, inclòs el que presento ara aquí, però vaig intentar de col·laborar amb tots els meus coneixements en la seva darrera gran obra, *Ancient Coinage of the Iberian Peninsula* (Barcelona, 2011), tant per ajudar-lo, ja que ell era ja molt gran, com per fer mínimament realitat els seus desitjos.

A la dedicatòria d'aquest darrer llibre, hi deia: "A Gabriel, fill i numismàtic, que ha col·laborat en aquesta edició. Nadal 2011". El meu pare va ésser plenament conscient, malgrat la seva edat, del molt de temps que jo havia dedicat a consultar i revisar una i altra vegada en aquell immens arxiu, fruit de tota una vida, que tenia al seu despatx, a fi de millorar o polir en tot el que pogués la seva obra.

L'última dedicatòria que tinc d'ell la va escriure arran de la publicació del volum V de la sèrie de volums de l'*Obra Numismàtica Esparsa* (Barcelona, 2014). Em deia: "A Gabriel, fidel continuador 20/6/2014". D'alguna manera, ja s'havia convençut que la seva il·lusió havia esdevingut una realitat.

Em sabia greu de trencar aquesta il·lusió, encara que no estigui pas gens segur d'arribar a ésser mai un veritable investigador numismàtic. Si més no, el petit treball que he redactat per aquest volum d'aquella *Acta Numismàtica* que ell va crear amb tant d'esforç l'any 1971, vol demostrar que el segueixo escoltant i que desitjo que pugui sentir-se orgullós de mi.

Gabriel Villaronga

Amics i col·legues opinen sobre L. Villaronga

—“L’oeuvre numismatique édifíée par L. Villaronga est considérable et polymorphe. Un des grands apports du savant catalan a certainement été d’avoir beaucoup ouvré en faveur de l’emploi de la statistique dans le champ des études numismatiques. Ses écrits en ce sens sont nombreux” (F. De Calatay, Bibliothèque Royale de Belgique, *AN* 21/23, p. 31, 1993)

—“Des de l’inici, els seus treballs es poden qualificar de metòdics i innovadors, qualitats aquestes que adquireixen una major vàlua si tenim en compte que, en aquelles dates, la investigació numismàtica es trobava en una fase poc expansiva i sense referències clares”. “No hi ha cap mena de dubte que el progrés i la renovació dels estudis numismàtics a la Península Ibèrica, en gran mesura, es deuen a la tasca efectuada pel Dr. Leandre Villaronga. Volem destacar dos aspectes: el primer d’ells es refereix a la seua producció científica, sempre a l’avantguarda metodològica, amb la qual s’han anat assentant bona part de les bases de l’ordenació actual de la numismàtica antiga de la Península Ibèrica. El segon aspecte, no menys important, ha estat i continua estant, l’estímul i la passió per la numismàtica que ha sabut transmetre i la seva disposició a facilitar als investigadors la valuosa informació que allotgen els seus cèlebres fitxers” (P. P. Ripollès, Universitat de València, *AN* 21/23, p. 17 i 117, 1993).

—“Leandre Villaronga es un científico que ha contribuido de manera extraordinaria al avance de la numismática hispánica, desde luego con sus publicacio-